

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO

**Į S A K Y M A S
DĖL VALSTYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS NUOSTATŲ
TVIRTINIMO**

2003 m. rugpjūčio 19 d. Nr. V-500
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymo (Žin., 2002, Nr. [72-3022](#)) 8 straipsnio 2 dalimi:

1. T v i r t i n u Valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatus (pridedama).
2. P a v e d u ministerijos sekretoriui Eduardui Bartkevičiui įsakymo vykdymo kontrolę.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

JUOZAS OLEKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2003 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-500

VALSTYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatai nustato visuomenės sveikatos stebėsenos programų rengimo bei įgyvendinimo ir visuomenės sveikatos stebėsenos vykdymo tvarką. Jie privalomi visiems valstybės visuomenės sveikatos stebėseną vykdančioms juridiniams bei fiziniams asmenims.

2. Vartojamos šios sąvokos:

2.1. **Valstybinis visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų fondas** – valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų bazių ir registrų duomenų visuma, tvarkoma teisės aktų nustatyta tvarka.

2.2. **Valstybės visuomenės sveikatos stebėseną vykdančiosios subjektai** – valstybės, savivaldybių, mokslo institucijos, ūkio subjektai, juridiniai ir fiziniai asmenys, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymo (Žin., 2002, Nr. [72-3022](#)) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka tvarkančios visuomenės sveikatos duomenis.

II. VALSTYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS VYKDYMAS

3. Valstybės visuomenės sveikatos stebėseną vykdoma pagal Sveikatos apsaugos ministerijos kartu su kitomis valstybės institucijomis, vykdančiomis valstybės visuomenės sveikatos stebėseną, parengtą Valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos programą (toliau – Programa), kurią tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

4. Valstybės visuomenės sveikatos stebėseną visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje vykdo valstybės ir savivaldybių institucijos, asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos, mokslo įstaigos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys, Visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatyme numatyta tvarka renkantys, kaupiantys ir analizuojantys visuomenės sveikatos informaciją.

5. Valstybės ir savivaldybių institucijos, asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos, mokslo įstaigos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys, vykdančios valstybės visuomenės sveikatos stebėseną, informaciją teisės aktų nustatyta tvarka pateikia Valstybiniam visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų fondui, kurį tvarko Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

III. VALSTYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS PROGRAMOS RENGIMAS

6. Programa skirta vertinti visuomenės sveikatos būklę, kad pagal atliktų stebėjimų ir gautų tyrimų rezultatus būtų galima formuoti sveikatos politiką, sveikatos ir jos priežiūros sistemos valdymo strategiją, rengti atitinkamas rekomendacijas, informuoti specialistus ir visuomenę apie esamą visuomenės sveikatos būklę. Programa turi būti:

6.1. orientuota į Lietuvos nacionalinėje visuomenės sveikatos priežiūros strategijoje numatytų uždavinių įgyvendinimą;

6.2. vientisa ir pritaikyta kompleksiškai vertinti visuomenės sveikatos būklę;

6.3. apimanti įvairių visuomenės sveikatos sričių stebėjimus, sukurianti galimybę atskirų stebimų visuomenės sveikatos komponentų būklę vertinti visos Lietuvos mastu;

6.4. apibrėžianti valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos apimtį;

6.5. padedanti įgyvendinti tarptautinius Lietuvos Respublikos įsipareigojimus, susijusius su visuomenės sveikatos stebėseną;

6.6. pagrįsta efektyvaus lėšų panaudojimo principu.

IV. VALSTYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS PROGRAMOS STRUKTŪRA

7. Programa nustato:

7.1. valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos tikslus, uždavinius, jų sprendimo būdus, priemones ir laukiamus rezultatus;

7.2. privalomus stebėti valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos objektus, juos apibūdinančius rodiklius bei duomenis, renkamų valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų mastą, stebėsenos vykdymo metodiką;

7.3. valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų subjektus bei teikėjus, valdytojus ir vartotojus, duomenų rinkimo, teikimo tvarką, apdorojimo formą ir periodiškumą;

7.4. valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos lėšų poreikį, finansavimo šaltinius ir tvarką;

7.5. visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų ekspertizės atlikimo tvarką ir metodus, ataskaitų ir išvadų teikimo tvarką.

8. Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija kartą per metus atlieka Programos įgyvendinimo įvertinimą. Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija kas 3 metai atlieka Programos uždavinių ir priemonių vertinimą ir numato būdus jai gerinti.

V. VALSTYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS ĮGYVENDINIMO UŽTIKRINIMAS

9. Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos organizuoja valstybės visuomenės sveikatos stebėseną ir atlieka šias funkcijas:

9.1. kartu su kitais stebėsenos subjektais bei valstybės institucijomis, atsakingomis už atskirų visuomenės sveikatos sričių stebėsenas, organizuoja valstybės visuomenės sveikatos stebėseną ir metodiškai vadovauja Programos įgyvendinimui;

9.2. kuria valstybės visuomenės sveikatos informacines sistemas ir atlieka valstybės, savivaldybių bei ūkio subjektų stebėsenos duomenų apie visuomenės sveikatos būklę kompleksinę analizę;

9.3. kaupia, sistemina ir saugo valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos duomenis Valstybiniame visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų fonde;

9.4. rengia ir (ar) tvirtina savivaldybių, ūkio subjektų visuomenės sveikatos stebėsenos vykdymo ir kontrolės tvarką;

9.5. analizuoja ir vertina visuomenės sveikatos pokyčius, apie juos kiekvienais metais informuoja visuomenę ir ūkio subjektus, Vyriausybei ir Sveikatos apsaugos ministerijai pateikia viešą pranešimą apie visuomenės sveikatos būklę;

9.6. pagal savo kompetenciją vykdo kitas su valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos susijusias funkcijas.

10. Valstybės visuomenės sveikatos stebėseną vykdančys subjektai:

10.1. atsako už vykdomą visuomenės sveikatos stebėsenos įgyvendinimą;

10.2. rengia metinius visuomenės sveikatos stebėsenos darbų planus ir teikia juos derinti Valstybinei visuomenės sveikatos priežiūros tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos;

10.3. teikia pasiūlymus Sveikatos apsaugos ministerijai ir Valstybinei visuomenės sveikatos priežiūros tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos dėl stebėsenos gerinimo;

10.4. dalyvauja planuojant ir vykdant atliekamos visuomenės sveikatos stebėsenos struktūrinius ir metodinius pertvarkymus;

10.5. dalyvauja rengiant pasiūlymus dėl visuomenės sveikatos stebėsenos kokybės užtikrinimo ir gerinimo priemonių įgyvendinimo;

10.6. dalyvauja rengiant medžiagą teminiams visuomenės sveikatos stebėsenos bei visuomenės sveikatos leidiniams.

VI. VALSTYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS DUOMENŲ KAUPIMAS IR SAUGOJIMAS

11. Valstybinis visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų fondas renka, kaupia ir saugo valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos duomenis.

12. Valstybės ir savivaldybių institucijos, organizacijos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys, vykdančys valstybės, savivaldybių, atskirų visuomenės sveikatos sričių ir ūkio subjektų visuomenės sveikatos stebėsenas, informaciją pateikia Valstybiniam visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų fondui Visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų nustatyta tvarka.

13. Duomenys Valstybiniam visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų fondui teikiami remiantis duomenų perdavimo sutartimis, kuriose nurodoma: visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų perdavimo tikslas, duomenų apimtys, informacijos perdavimo forma.

14. Duomenų teikėjas atsako už Valstybiniam visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų fondui teikiamų duomenų patikimumą ir kokybę Valstybinio visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų fondo nuostatuose ir (ar) duomenų perdavimo sutartyse nustatyta tvarka.

VII. VALSTYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS INFORMACIJOS RINKIMAS

15. Valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos informacija renkama panaudojant patvirtintas sveikatos statistikos formas ir klausimynus.

16. Privalomas sveikatos statistikos atskaitomybės formas, suderintas su Statistikos departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos archyvų departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, tvirtina sveikatos apsaugos ministras.

17. Privalomas sveikatos statistikos apskaitos formas ir kitas tipines formas, pildomas sveikatos priežiūros įstaigose, tvirtina sveikatos apsaugos ministras.

VIII. VALSTYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS KONTROLĖ

18. Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos atlieka valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos vykdymo, duomenų ir informacijos kokybės bei atitikimo teisės aktams priežiūrą.

19. Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos užtikrina Valstybės visuomenės sveikatos duomenų fondo informacijos išsaugojimą.

IX. VALSTYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS INFORMACIJOS PATEIKIMAS

20. Valstybės visuomenės sveikatos stebėseną organizuojanti įstaiga informaciją apie valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos rezultatus pateikia periodinėse publikacijose, internete, taip pat valstybės, savivaldybių institucijoms, mokslo ir mokymo įstaigoms, juridiniams ir fiziniams asmenims teisės aktų nustatyta tvarka.

21. Valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos informacija kitoms valstybėms ir tarptautinėms organizacijoms teikiama Lietuvos Respublikos teisės aktų ir tarptautinių sutarčių numatyta tvarka.

22. Valstybės visuomenės sveikatos stebėsenos duomenis ir suvestines nemokamai turi teisę gauti valstybės ir savivaldybių institucijos, visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų teikėjai, mokslo įstaigos, visuomenės informavimo priemonės.

23. Informacija apie asmens duomenis, įeinančius į visuomenės sveikatos stebėsenos duomenis, teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu (Žin., 2000, Nr. [64-1924](#)).

X. VALSTYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS FINANSAVIMAS

24. Valstybės visuomenės sveikatos stebėseną vykdoma pagal Programą, yra finansuojama valstybės biudžeto lėšomis.

25. Valstybės visuomenės sveikatos stebėsenai finansuoti gali būti naudojamos tarptautinių organizacijų bei programų, specialiųjų fondų ir rėmėjų šiam tikslui skirtos lėšos.
